

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 97/9183

Skelbimus į laikraštį „Anykšta“, portalą anyksta.lt galite užsisakyti

elektroniniu paštu
anyksta@anyksta.lt arba reklama@anyksta.lt

Telefonai pasiteirauti: (8-381) 5-94-58; (8-605) 96555.

Anykščiai šventėms puošiasi novatoriškai

Daiva GASIŪNIENĖ, buvusi Anykščių rajono vyriausioji architektė: „Savotiškai pamalonino širdį, kad tęsiama mano idėja statyti įvairiausias figūras ant grindinių šviestuvų.“

3 psl.

Šeimyniškių kaime kuriasi „Anūkis“

5 psl.

Katalonija - būti ar nebūti

6 psl.

šiupinys

Paroda. Gruodžio 7 dieną (ketvirtadienį) 17:15 val. Anykščių koplyčioje atidaroma skulptoriaus Osvaldo Neniškio ir jo studentų kursinių ir baigiamųjų darbų paroda „Skulptūros“. Atidarymo metu – „Kelionės teatro“ teatralizuota muzikinė programa, aktorė Donata Kielaitė. Renginys nemokamas.

Paroda I. Gruodžio 8 dieną (penktadienį) 15:30 val. Sakralinio meno centre Vilniaus J. Vienožinskio dailės mokyklos Naujosios Vilnios filialo mokytojų Robertos Vasiūnienės ir Dalios Truskaitės ir jų mokinių grafikos ir stiklo meno darbų parodos atidarymas ir edukaciniai užsiėmimai. Renginys nemokamas.

SUSIRINKIMAS. Jei susidūrėte su problema dėl girtavimo, galbūt Anoniminiai alkoholikai gali padėti? Šių metų gruodžio 9 dieną 12 val. Anykščių kultūros centre (A. Baranauko a. 2) vyks atviras anoniminių alkoholikų susirinkimas. Tel. pasiteirauti: (8-675) 13820, (8-603) 36525.

Proga. Rajono meras Kęstutis Tubis penktadienį dalyvaus Japonijos Imperatoriaus gimtadienio minėjime Japonijos ambasadoje Vilniuje.

Pertvarka. Ministrų kabinetas pritarė Darbo biržos pertvarkai - atskiri teritoriniai padaliniai bus prijungti prie Darbo biržos ir nuo kitų metų spalio bus sujungti į Užimtumo tarnybą.

Festivalis. Alternatyviosios muzikos ir rokenrolo festivalis „Devilstone“ dešimtąjį kartą įvyks Anykščių Dainuvos slėnyje 2018 m. liepos 12–15 d. Pasak organizatorių, kitų metų festivalis išliks toks pat pločiu, perimetru ilgio ar scenų skaičiumi. „Dabar visą dėmesį telkiame į muzikos turinį, įgyvendinimo kokybę ir dešimtmečio staigmenas. Yra ambicingų planų vėl išlikti į miesto erdves“, – atskleidžia festivalio kūrybos vadovas Vaidas Voronavičius.

Sveikinimai. Primename, kad per mūsų laikraštį galite pasveikinti savo artimuosius vestuvių, jubiliejų ar kitomis progomis. Sveikinimo kaina – 20 eurų.

Šalia „Laimės žiburio“ norima iškirsti mišką

Gruodžio 1 dieną Anykščių rajono savivaldybėje pristatytas Jono Biliūno kapo ir obelisko tvarkybos darbų projektas. Projektą pristatė „Laimės žiburį“ tyrosios valstybės įmonės „Lietuvos paminklai“ atstovai: direktoriaus pavaduotojas Jaunius Kavaliauskas ir architektė Ieva Vilytė - konstatavo, kad vieno iš labiausiai lankomų Anykščių krašto objektų būklė yra ypač prasta. Pristatymo metu rajono meras Kęstutis Tubis pasiūlė atlikti kraštovaizdžio formavimo kirtimus ir iškirsti dalį šalia „Laimės žiburio“ augančio miško.

Po tokių mero siūlymų pasigirdo nuogąstavimų, kad „Laimės žiburį“ gali ištikti Gedimino kalno likimas.

„Laimės žiburys“ šiandien.

Šv. Kotrynos bažnyčioje pasirodymus rengia anykštėnai

Daiva GOŠTAUTAITE
daiva.g@anyksta.lt

Aktorė, režisierė Birutė Mar ir anykštėnė Faustina Kiaušaitė Šv. Kotrynos bažnyčioje skaitė Šatrijos Raganos kūrybą.

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

J. Biliūno kapo ir obelisko tyrimo metu nustatyta daugybė pažeidimų: granito blokai, iš kurių pastatytas obeliskas, yra užteršti kalcio karbonato druskomis, metalinės konstrukcijos pažeistos korozijos, stiklo vitražai pasidengę apnašomis, vietomis – ištrupėjusios cemento siūlės, metaliniai vitražų rėmai vietomis surūdiję. Dėl kritulių nuvedimo ir nestabilaus pagrindo laiptų pakopos yra pasėdusios ir išsikraipiusios. Laiptų aikštelių betonai vietomis sutrūkinėjęs ir ištrupėjęs. Metaliniai laiptų turėklai pažeisti korozijos, turėklų pamatai apnuoginti, išplautas gruntas prie jų.

Atlikus tvarkybos (remonto, restauravimo) darbus pagal parengtą konservavimo, restauravimo darbų programą būtų restauruotas J. Biliūno bareljefinis portretas ir antkapis, nuvalyti granito blokai, rekonstruotas stogelis, laiptų turėklai sustiprinti betonu ir nuvalyti mechaniniu būdu, įrengta kritulių surinkimo ir nuvedimo sistema, kartu įrengiant naują lauko akmenų lataką.

4 psl.

Gruodžio 4 d., pirmadienį, Vilniaus Šv. Kotrynos bažnyčios Dievo apvaizdos koplyčioje rašytojos Šatrijos Raganos kūrinius ir laiškus skaitė žinoma lietuvių aktorė, režisierė, knygų vaikams autorė Birutė Mar. Kartu su ja koncertų sale paverstoje bažnyčioje pasirodė ir anykštėnė, skaitovų konkursų laureatė, pianistė Faustina Kiaušaitė.

Beje, prieš trejetą savaičių toje pačioje Šv. Kotrynos bažnyčioje koncertavo ir kitas anykštėnas, bardas Kazimieras Jakutis.

6 psl.

Miestą puošė už 8 tūkstančius 990 eurų

Penktadienio vakarą Anykščiuose, prie kultūros centro, įžiebta Maželių kaimo (Kavarsko sen.) gyventojų Rūtos ir Albino Geralavičių dovanota, Anykščių komunalininkų atvežta ir papuošta sidabrinė Kalėdų eglė. Dangų nušvietė fejerverkai, o ant Kultūros centro sienų mirguliavo šviesos instaliacijos.

Dar ketvirtadienio vakarą Antano Baranauko aikštė nušvito piramidėmis, įvairaus dydžio stilizuotais kabančiais, šviečiančiais sodais ir eglų konstrukcijomis. Aikštę šiemet papuošė Anykščių menų inkubatoriuje-menų studijoje reziduojanti menininkė Morta Tursė.

Gruodžio pirmąją Anykščiuose prasidėjo Baltųjų švenčių ciklas, kurio pirmasis renginys ir buvo penktadienio vakarą vykęs nuotaikingas spektaklis visai šeimai pagal Bruno Ferrero apysaką „Vienos nakties istorija“ (režisierė Jolanta Pupkienė). Spektaklis ruoštas būtent miesto Kalėdų eglės įžiebimo šventei. Scenoje troškūniečių teatro studijai

„Mes“ talkino Anykščių savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė kultūrai ir turizmui Audronė Pajarskienė, Teresės Mikeliūnaitės kultūros premijos laureatas Žilvinas Pranas Smalskas ir režisierius Jonas Buziliauskas.

Spektaklis užtruko ir žmonės, atėję į Kalėdų eglės įžiebimo šventę, šalo lauke, ceremonijos laukė 25 minutes, nes tie patys spektaklio aktoriai eglės įžiebimo šventėje vaidino kiškius. Sužvarbusius anykštėnus daina ir žaidimais pašildžius kiškiams, scenoje pasirodžius Kalėdų seneliui, Anykščių rajono meras Kęstutis Tūbis pasveikino anykštėnus ir palinkėjo šviesaus, gražaus, skaidraus ir

Pirmadienio rytą Anykščių miesto kalėdines puošmenas padabino sniegas.

prasmingo Kalėdų laukimo meto. Anykščių šventinių dekoracijų ga-

myba ir instaliavimas rajono biudžetui kainavo 8 990 eurų ir 50 centų.

Autoriaus nuotr.

Pirmojo žiemos šeštadienio popietė – knygai

Praeitą šeštadienį Svėdasų bibliotekoje susirinko daugiau negu trys dešimtys literatūros mylėtojų į Kunigiškiuose gyvenančios daugelio knygų autorės Aldonos Dudonytės – Širvinskienės naujos knygos „Minčių voratinkliai“ sutiktuves. Klausytasi vietinio bardo Algio Martinonio atliekamų dainų.

Pradžioje apie knygą, jos žanrą, kitus ypatumus mokslškai kalbėjo iš Vilniaus atvykęs kraštieš, žymus bibliotekininkas Vytautas Rimša. Jis pabrėžė, kad iš 23 trumpų, jautrių pasakojimų sudėtoje knygoje – ryški vaikystės atminties ir potyrių paženklintos išminties gija. Vaizdeliai bei impresijos pavadinti paprastai: „Vaikystė“, „Miško draugai“, „Ožkelė“, „Čigonė“, „Laumės“, „Šokis lietuje“, „Mano kalnas“... Sužadintos jautraus, moteriško, net vaikiškai tyro santykio su gamta. Rašinėliai, taip

juos vadina autorė, yra artimi novelės žanrui, nors gal dar tiksliau juos būtų pavadinti emocijomis persmelktais etiudais.

Gyvenimo išbandymų paženklinta, tačiau jautri ir veikli autorė kalbėjo apie savo gimtinę Malaišiuose, šviesią vaikystę, mokyklinius metus, likimą, sūnaus Karolio žūtį, vaikystės vizijas, literatūrinės kūrybos pradžią, debiutą, kuris trinkelėjo per kelis mėnesius parašytu trijų šimtų puslapių romanu. Beje, knygų rašymo tempai po to dar paspartėjo, nes

bebaigdama dešimtuosius aktyvios literatūrinės kūrybos metus produktyvioji autorė džiaugiasi jau bene 32-ąją knygą. Bičiuliai linkėjo ir toliau pradėtų darbų nepamesti, darbuotis dar bent tris dešimtmečius, kad knygų skaičius gerokai pranoktų šimtą. Kai kurios A. Širvinskienės knygos sulaukia net pakartotinių leidimų, ir tai nenuostabu, nes šeštadienį sutinkama knyga išleista vos 30 egzempliorių tiražu. Tikriausia bibliografinė retenybė. Visa laimė, kad jų pakako į sutiktuves susirinkusiems.

Autorė jausmingai skaitė knygos tekstus – apie slaptinę kelionę pas močiutę, angelus, kalną. „Gyvenkite, mylėkite, kurkite...“

Gitara grojo ir populiarių dainų padainavo miestelio gyventojas Algis Martinonis.

Matyt, produktyviausia visų laikų Svėdasų krašto rašytoja Aldona Širvinskienė pristatė naujausią savo knygą...

Autoriaus nuotr.

Temidės svarstyklės

Smurtas. Gruodžio 1 dieną, apie 20.19 val., Anykščių seniūnijos Ažuozerių kaime moters (neblaivi, nustatytas 2,96 prom. girtumas, gimusi 1961 m.) atžvilgiu sugyventinis (neblaivus, nustatytas 3,13 prom. girtumas, gimęs 1969 m.) naudojo fizinį smurtą, taip sukeldamas fizinį jai skausmą.

Pradėtas ikiteisminis tyrimas. Įtariamasis sulaikytas ir uždarytas į areštinę.

Konfliktas. Gruodžio 2 dieną, apie 14.40 val., Kavarsko seniūnijos Šerių kaime neblaivus vyras (g. 1971 m.) kilusio tarpusavio konflikto metu naudojo fizinį smurtą prieš sugyventinę (g. 1974 m., nustatytas 2,93 prom. girtumas), taip sukeldamas jai fizinį skausmą.

Po konflikto vyras iš namų pasišalinęs. Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Muštynės. Gruodžio 4 dieną gautas vyro (g. 1981 m.) pareiškimas, kad apie 00.30 val. Kavarsko seniūnijos Repšėnų kaime savo namo kieme kilusio nesutarimo metu kaimynas (g. 1988 m., nustatytas 2,07 prom. girtumas) sudavė vieną kartą kumščiu į veidą, taip sužalodamas pareiškėjui nosį. Vyras sulaikytas. Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

dėtas ikiteisminis tyrimas.

Vagystė. Gruodžio 1 dieną gautas vyro (g. 1985 m.) pareiškimas, kad apie 9.30 val., atvykęs prie jam priklausančios rekonstruojamos koplyčios Anykščių rajono Troškūnų seniūnijos Raguvėlės kaime, pastebėjo, jog yra dingusios įvairios statybinės medžiagos. Padaryta žala 330 Eur. Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

„Tavo, mano – mūsų šeima“

Anykščių socialinės gerovės centras 2017 m. rugsėjo mėn. pradėjo įgyvendinti projektą „Tavo, mano – mūsų šeima“. Tai Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos finansuojamas projektas, kurio tikslas – stiprinti Anykščių miesto šeimų gerovę, ugdati santykių šeimoje kultūrą ir atsakomybę bei skatinant šeimų telkimąsi ir savitarpio pagalbą. Projektas dar bus įgyvendinamas iki 2017 m. gruodžio 31 d. Viso projekto metu buvo vedamos paskaitos-diskusijos, organizuojamas bendras šeimoms narių laisvalaikis, vykdomi šeimų telkimąsi ir savitarpio pagalbą skatinantys renginiai.

Daugiausia diskusijų tarp dalyvių sukėlė dvi paskaitos – apie skaitmenines technologijas ir santykius su šeima bei apie priklausomybių įtaką šeimos nariams. Diskusijų metu paaiškėjo, jog tiek tėvai, tiek vaikai nepaleidžia iš rankų savo išmaniųjų telefonų, skiriama per mažai dėmesio tiesioginiam bendravimui ir laikui bėgant šeimoje kyla įvairios tarpusavio bendravimo problemos. Diskutuojant apie priklausomybes, prieita prie nuomonės, jog alkoholis gali būti tam tikrų asmeninių problemų pasekmė. Kiekvienas atvejis yra labai individualus, tačiau gana dažnai asmenys ima piktnaudžiauti alkoholiu, kuomet nori nuslopinti tam tikrus jausmus – nerimą, įvairias psichologines

priežastis, nepasitikėjimą savo jėgomis, graužatį dėl ateities, pesimizmą ir t.t. Priklausomybė alkoholiui vystosi pamažu ir gali išsivystyti bet kuriam žmogui, kuris dažnai vartoja svaigiuosius gėrimus. Atsižvelgiant į vyraujančias problemas, reikia atkreipti dėmesį, jog šeimos gerovė priklauso ne tik nuo valstybės – tai ir mūsų pačių rankose. Tėvai turi priimti atsakomybę ir jau nuo mažens supažindinti savo vaikus su priklausomybių žala, neigiamais jų aspektais.

Artėjant projekto pabaigai jau galima išskirti svarbiausius pasiektus rezultatus: praplėstos dalyvių žinios apie pozityvius vaikų auklėjimo metodus, pagerėję gyventojų krizinių situacijų įveikimo įgūdžiai,

išugdytas dalyvių pasirengimas šeimai, pagerėję dalyvių tėvystės įgūdžiai, praplėstos dalyvių žinios apie santykius su tėvais, darbo ir šeimos derinimą, pajaušintos ir paskatintos šeimų laisvalaikio leidimas kartu, paskatinta dalyvių savitarpio pagalba. Tikimasi, jog šie rezultatai nebus trumpalaikiai, tačiau būtina ir toliau visiems kartu prisidėti prie šeimų gerovės stiprinimo bei kartu ieškoti įvairių problemų sprendimo būdų, kuriant planus ir vykdant konkrečius veiksmus. Norint kažką pakeisti, išspręsti problemą, pirmiausia reikėtų kiekvienam pagalvoti apie save – ką aš darau, kaip prisidedu prie įvairių sprendimų. Nereikia laukti, kol kas nors kitas išspręs mūsų problemas, nes pradėdami nuo savęs ir rodydami teigiamą pavyzdį kitiems, patys daug ką galime išspręsti.

Gruodžio mėnesį dar planuojamos dvi veiklos – prieššventinis paramos suteikimas drabužiais ir daiktais, išvežiojant nepasiturinčioms Anykščių rajono šeimoms bei Kalėdinis vakaras. Anykščių socialinės gerovės centre taip pat galima nemokamai gauti psichologo bei socialinio darbuotojo konsultacijas. Kviečiame

visus, turinčius idėjų dėl šeimų gerovės stiprinimo būdų, susisiekti telefonu +370 600 99641, el. paštu: asocger@gmail.

com arba atvykti adresu: Anykščių socialinės gerovės centras, Vilniaus g. 10, Anykščiai.

spektras

Bauda. Vilniaus Antakalnio kapinėse sovietų karius perlaidojusiai organizacijai „Užmiršti kareiviai“ Kultūros paveldo departamentas (KPD) skyrė 1,5 tūkst. eurų baudą. Kaip BNS sakė KPD direktorė Diana Varnaitė, bauda skirta už tai, jog perlaidojimo procedūros, taip pat ir kapavietė, antkapis su penkiakampės žvaigždės kontūrais nėra suderinti su Užsienio reikalų ir Kultūros ministerijomis, kaip to reikalauja įstatymai. D. Varnaitė sako neabejojanti, jog žvaigždė – tai sovietinis simbolis. „Departamentas priėmė nutarimą skirti baudą Lietuvos karo istorijos asociacijai „Užmiršti kareiviai“, kurios prezidentas yra Viktoras Orlovas, dėl užsienio valstybėms reikšmingo nekilnojamojo kultūros paveldo taisyklių pažeidimo. Buvo priimtas sprendimas skirti 1448 eurų baudą“, – BNS sakė D. Varnaitė.

Baumė. Seimo valdyba nubaudė parlamento vicepirmininką, Europos reikalų komiteto vadovą Gediminą Kirkilą už tai, kad jis atsisakė vyksti į suplanuotą komandiruoję Gruzijoje. Iš parlamentinei veiklai skiriamų lėšų jam teks padengti atsiradusius nuostolius – beveik 400 eurų.

Planas. Aplinkosaugininkai ir miškininkai puoselėja idėją Smiltynėje kurti vardinių medžių miško parką, kuriame susipintų įvairialypė šio krašto istorija. Mažai kas žino, kad šalia Smėlio karčemos kalno stūkso Prūsijos karaliaus Frydricho Vilhelmo III ažuolai, o kaip neseniai nustatyta, ir prezidento Antano Smetonos medis.

Dainininkas. Dainininkas Žilvinas Žvagulis Darbo partijos renginiuose dainavo prieš 12 metų. Prieš 5 metus apie tai pasakojo teisme, o dabar yra teisiamas už tai, kad teisėjams kalbėjo netiesą. Vilniaus apygardos teisme 2012 metų rugsėjį kaip liudytojas apklaustas ir priesaiką kalbėti tiesą davęs Ž. Žvagulis sakė, kad Darbo partijos renginiuose koncertavo neatsitiktinai. Jam esą buvo sumokėta tik už degalus – apie 500 litų (145 eurus). Bylą išnagrinėjęs teismas nustatė: už vieną Ž. Žvagulio koncertą iš neoficialių Darbo partijos lėšų buvo mokama po 5000 litų (apie 1,4 tūkst. eurų). Tai buvo nurodyta Darbo partijos būstinėje rastuose išlaidų orderiuose.

Parengta pagal BNS informaciją

Anykščiai šventėms puošiasi novatoriškai

Gruodžio 1 d. Anykščių centre šaudant fejerverkus įžiebta kalėdinė eglė. A. Baranausko aikštėje augančius medžius papuošė tamsoje švytintys sodai, ant grindinių šviestuvų atsirado šviečiančios figūros... Puošiamos erdvės prie bibliotekos, A. Vienuolio paminklo... Žmonės raginami ir savo namų fasadus papuošti šviečiančiais dekoru elementais, parduotuvių vitrinos irgi po truputį keičia savo „veidą“.

„Anykšta“ pašnekovų klausė, ar šiųmetinis miesto papuošimas nudžiugino, o gal nuvylė? Kur krypta akys, o pro ką norisi kuo greičiau praeiti? Ar miesto eglei vis dar tinka senasis rūbas?

Mokyklos bendruomenė rūpinasi savo šventiniu įvaizdžiu

Arūnas VILKONČIUS, Anykščių kūrybos ir dailės mokyklos direktorius:

- Mane labai maloniai nustebino A. Baranausko aikštėje ant medžių kabantys sodai, tai labai graži, novatoriška idėja. Galima sakyti, jog tai šių metų kalėdinių papuošimų „vinis“.

Miesto eglė... Na, taip, ji jau kelis metus puošiama tais pačiais žaislais... Net nežinau, gal nieko čia tokio, tegu jie būna tokie, juk kiekvienais metais naujų nenuperkisi.

Mūsų mokykla irgi stengiasi prisidėti prie šventinio miesto papuošimo. Gaila, nesame mes labai matomi, tad tikriausiai ne visi

anykštėnai ir žino, kaip mes puošiamės. Turime tradiciją stilizuotą eglę pastatyti mokyklos balkone, viduje uždegame žibintą – va, ir projekto „Šviečiantys Anykščiai“ dalis (šypsosi). Balkono turėklus taip pat puošiame lemputėmis, kadangi šie metai buvo Ugninio gaidžio metai, tai buvom ant turėklų patupdę gaidį, dabar galvojame, kad reikės kažkaip „primontuoti“ šunį (2018 metai – Geltonojo šuns metai)...

Įvažiuojant į Anykščius nuo Svėdasų pusės arba važiuojant tiltu per Šventąją akį džiugina ant elektros stulpų kabantys papuošimai, stilizuoti miesto simbolio ženklai. Jau iš karto atrodo, kad įvažiuojant į šventiškai pasipuošusį ir, reikia manyti, nusiteikusį miestą...

Malonu važiuoti pro miesto centrą

Daiva GASIŪNIENĖ, Panevėžio miesto savivaldybės vyriausioji architektė, buvusi Anykščių rajono vyriausioji architektė:

- Man labai gražiai atrodo A. Baranausko aikštė, aišku, kartu savotiškai pamalonino širdį, kad tęsiama mano idėja statyti įvairiausias figūras ant grindinių šviestuvų. Dabartinės figūros man atrodo

kaip ledukai, kaip spygliai, kuriama smagi žiemiška nuotaika ir tie sodai susižavė... Viskas padaryta labai stilingai, gražiai, estetiškai.

Apie eglę nieko negaliu pasakyti, nes ji jau keli metai tokia pat, tad akis tarsi jos nebefiksuoja...

Man, beje, labai patiko kavinės „Seklyčia“ languose žibančios žvaigždės, tegu jos būna ir pigios, bet pats vaizdas – minimalistinis, išpiešiantis į bendrą miesto puošybos kontekstą.

Tiesa, dar grįžtant prie kabančių sodų, pradžioje galvojau, kad gal jų daugiau galėtų kabėti, gal dar ir kitoje pusėje, bet ne, visai gerai atrodo taip, kaip yra dabar, viename krašte...

Man, beje, labai gražu tie papuošti medžiai šalia A. Vienuolio paminklo...

Matant, tokias gražias, stilingas detales, gal ir nebūtina, kad ta eglė kiekvienais metais būtų vis kitaip papuošta. Taip, žmonės miesto eglę dažniausiai yra traukos centras, bet norėčiau, kad jie atrastų ir pamatytų kitas erdves.

Kalbant apie fasadų, vitrinų puošybą, aš, kaip architektė, pasakysiu, kad turėtų būti vientisas puošimas. Jeigu kažką neši iš savo namų vidaus, iš vidinio interjero į eksterjerą, būtų kaip ir pareiga derinti tai su aplinka. Gaila, kad didieji prekybos tinklai, esantys miesto centre, kurie tikrai turi ir finansinių galimybių, galėtų tikrąja to žodžio prasme su-

žibėti.

Na, bet vieni labiau jaučia tą kalėdinę nuotaiką, kiti – mažiau... Bet aš vis tiek manyčiau, kad to vieningumo reikėtų siekti.

Aš esu už tai, kad kiekvienas sugebėtų pajusti šventinę nuotaiką savo širdyse. Pavyzdžiui, gal man ant palangės padėtas elniukas teiks daugiau šilumos ir jaukumo, nei visas namas, apkabinėtas girliandomis... Bet jeigu kiekvienas nors truputį meilės išneštų iš savo namų į gatvę, dalintųsi su miestu, miestelėnais, būtų labai „faina“. Nereikėtų bijoti kažkokių šviečiančių figūrų išnešti į lauką, nebijoti kokių šviečiantį kamuolį šalia savo įstaiigos pasikabinti.

Juk šv. Kalėdos yra šviesos šventė, įkiritom į rudenį, pradėjo anksčiau temti, tad ir turėtumėm patys sau kurti pakilią šventinę nuotaiką. Man dar labai norėtųsi, kad priešventiniu laikotarpiu ilgiau dirbtų parduotuvės, kavinės, būtų ilgiau atidaryta bažnyčia bei apžvalgos aikštelė, netgi muziejai... Kad mes nesėdėtumėm savo butukuose, norėtumėm eiti į lauką, būti savo mieste, juo grožėtis, jame jausti artėjančių švenčių dvasią...

Tinkamai nepanaudos buvusios dekoracijos

Kęstutis INDRIŪNAS, architektas, buvęs Anykščių rajono mero patarėjas:

- Idėja miesto centrą papuošti kabančiais sodais ir piramidėmis man atrodo labai stilinga. Mes gal įpratę manyti, kad sodai, tai kaimietiškuo ženklu, kurių moderni visuomenė gal neturėtų naudoti... Tačiau tai, kad jie ne šiaudiniai, kad jie šviečia – šią instaliaciją

daro modernia. Mano nuomone, gal tik jų išdėstymą, pačią kompoziciją reikėjo kiek pakeisti – man norėtųsi jų matyti daugiau... Tačiau pati idėja puiki.

Kalbant apie miesto eglę – ką čia pasakysi, tie patys papuošimai jau treji ar ketveri metai... Už eglės pamatęs „sudėtas“ praėjusiais metais mieste centre švietusias A raidės, nelabai supratau, kam to reikia. Dar ten kažkokių namukų pristatyta... Atrodo, ką turėjo, tą viską ir išnešė į lauką. Man regis, tos A raidės galėjo papuošti kurią nors miesto erdvę. Kad ir Anykščių A. Vienuolio progimnazijos kiemą, kuris „atsisukęs“ į pagrindinę gatvę...

„Naujųjų vėjų“ bendruomenė, kiek žinau, puošia erdvę prie bibliotekos, kabina šviečiančius burbulus. Jų buvo ir pernai, šiemet, kiek žinau, turėtų būti daugiau, tai irgi man patinka, kad miestas tarsi dalinamas erdvėmis ir jos užpildomos.

Būtų gražu, jeigu aplink pagrindinę miesto aikštę išsidėsčiusios įstaigos, parduotuvės, kavinės irgi pasipuoštų. Norėtųsi, kad būtų rastas bendras stilius, kad, pvz. vitrinų puošyba turėtų kažkokį bendrą, besikartojantį elementą. Tačiau sukurti vientisą stilių – brangus malonumas, tam reikėtų samdyti specialistus, o savivaldybė kažin ar rastų tam pinigų...

Tačiau šiemet aš džiaugiuosi tuo, kaip mūsų miestas papuoštas šventėms.

-ANYKŠTA

savaitgalio diskusija

Po pusantrų metų Anykščiuose viskas apvirto aukštyn kojom

Po to, kai Anykščių rajono mero Kęstučio Tubio kabinete Anykščių verslo informacinio centro direktorė Renata Gudonienė parašė pareiškimą išeiti iš darbo, savivaldybės ūkvedys buvo nusiųstas užantspauduoti Anykščių verslo informacinio centro patalpų. Portalo anyksta.lt skaitytojai netruko Anykščių rajono savivaldybę dėl tokių veiksmų pakrikštyti „policine savivaldybe“. Kaip vertinate tokias priemones savivaldybės veikloje, kai imamasi plombuoti buvusių pavaldinių kabinetų duris? O gal kitas žingsnis bus antrankiai ir tam visai nereikės teisėsaugos įsikišimo? Kaip siūlytumėte rajono vadovams spręsti iškylančias situacijas ne „policinėmis“ priemonėmis?

Robertas: Tai apie ką jūs kalbate, gerbiamieji? Mes, Anykštėnai norim skaidrumo mūsų viešose įstaigose. Visa Lietuva baigia išsivaikščioti vien dėl tokio požiūrio, kad mes užsimerkiame prieš neskaidrumą. Visos teisėtos priemonės pateisinamos, o užantspaudavimas durų tai tik rodo, kad kažkas ten vyko.

Logika: „Spręsti reikia teisinėmis priemonėmis, kaip vyriausias policininkas pastebėjo visuomenės reakciją iš karto jo (gal sūnaus, jei atsiminsime Elmininkų nekilnojamąjį turtą) rupotas pabandė pataisyti situaciją išspausdindamas straipsnį „Kęstutis Tubis: „Viską vertinsime tik teisiškai“. Tai tik įrodo, kad iki to laiko niekas nebuvo vertinama teisiškai.“

O: „šiaube, kas darosi tuos Anykščiuose? Gyvenu beveik pusę amžiaus, o tokio bardako, tokio nesisikaitymo su rinkėjais, pažadų visiško

nepaisymo, tai nebuvo nė prie vienos valdžios. Žiauriai gėda man prieš draugus, gimines, kas čia darosi.“

X – man: „Kol nebuvo įvykęs vietinių Anykščių liberalų ir jų mero skilimas į dvi priešingas stovyklas, kai dalis pagal Liberalų sąjūdžio sąrašą išrinktų veikėjų pasuko į vieną pusę, dalis į kitą, o beveik visa mero komanda „trenkė durimis“, iki pastarojo momento kažkaip nelabai girdėjosi panašių posakių „policinė savivaldybė“ ar dar kažkokių ten. Kaip čia suprast, negi iki pastarojo momento reikalai ėjo kaip per sviestą, o po pusantrų metų viskas apvirto aukštyn kojom. Čia kažkas ne taip.“

Gėda: „Miesto dundukam paskaitė kišeninio audito išvadą ir jau nusikaltėle padarė. Prasikrapštykit akis.“

Taigi: Norint atsakyti į šį klausimą, reikėtų kitos pusės paaiškinimo, kokia buvo priežastis, kad reikėjo

plombuoti. Durų plombavimas ir antrankiai visai skirtingi dalykai – viena priemonė leistina, kita neleistina.

Taškas: „Anykštėnai ir apskritai dauguma lietuvių nemoka gyventi be prievartos, griežtos rankos iš aukščiau, iš šalies primestų rėmų, todėl ir išsirenka tokią valdžią. Patys kalti.“

Pagaliau: „Mes turime tikrą rajono valdžią, kuri privalo pareikauti kiekvieno dirbančio valstybės tarnyboje dirbti sąžiningai, tarnauti valstybei dorai, principingai. Todėl galima teigti, kad rajono valdžia dirba gerai, principingai ir tikrai ne policiniais metodais. Sėkmės vadovams ir toliau šalinti tuos, kurie nori dirbti atmetinai.“

Ar: „Kituose rinkimuose bus dideliu privalumu nebūti policininku“

Advokatas: „Nusikaltimo padarymu įtariamam asmuo neprivalo įrodinėti savo nekaltumo, pareiga įrodyti kaltę tenka valstybiniam kaltinimui, o asmens kaltę nusikalstamos veikos padarymu turi pripažinti teismas. Asmens kaltę nusikaltimo padarymu negali būti grindžiama tikėtiniais ar keliančiais abejonių duomenimis, todėl rajono mero pareigos, ar ankstesnė policininko patirtis negali suteikti valstybės kaltintojo (prokuroro) pareigų šiam asmeniui. Dabartiniai šio asmens savanaudžiai veiksmai visiškai nesuderinami su teisės normomis, bei daro gėdą savivaldos politikoje ir menkina visuomenės pasitikėjimą

valstybinėmis institucijomis.

Gėdą daro ir LR Konstitucijos neįnėjimas, bei žmogaus (darbuotojų) teisių menkinimas, žeminimas – todėl kyla abejonių dėl rajono vadovo kompetencijos, bei pareigų ne tik dėl sekančios kadencijos, bet ir šiuo metu. Keista ir tai, kad žmogus kalba apie teisę, ir moralę – nesuprantantis apskritai kas tai yra?“

IOzėp: „Na, vienas įsiamžino valdovų rūmais, o kitas amžinsis vienintele pilimi Visus kitus, sau neparankius – į pilies požemį ir į kartuves Mėgstu senovę, bet tikrai nepamenu, kas tais tikrosios nepriegulimbės laikais, kai kas savaitę kalbėdavo kalašnikovai, kai „gerbiamus“ berniukus į kapus lydėdavo po kelis kunigus – kas tais laikais -----e buvo vyriausias .? Nebėra veikliųjų berniukų – vieni kapuose, kiti kaliūzėje – bet ar atsakė nors vienas vyriausias -----? O gal jie nieko nežinojo – tik iš kur pas juos pily, dvarai, milijonai ir žemė su miškais. Ai, tiesa – gal tai kompensacija, atkeltas gabalėlis taigos.“

Zirzeklis: „Šios kadencijos savivaldybė ne vienam iš mūsų asocijuojasi su brutaliu valdymu, nepotizmu ir nemeile anykštėnams.“

Senolis: „Manau, kad kitomis priemonėmis (demokratinėmis), tvarkos Lietuvoje nepadarysi, baigiama išvogti valstybė ir jos žmonės. Kur „žmogių“ patriotizmas ir savimone?“

Privatininkas atsakymas į: Stasys: Niekas bangų nekeltų, jei darytų kaip UAB-e- pasikvietė, pasakė, per kelias minutes susitarė. O buvo kaip? Pusę dienos laikė uždare kabinete, keliese prieš vieną, kėlė balsą ir visai kitaip darė spaudimą. UAB-e taip elgtis savininkas nerizikuotų, nes žino, kad rizikuoja savo pinigais. O dabar, bus kaip su Siaurojo geležinkelio direktorius konkursu- meras pažeidė konkurso sąlygas, o pinigus sumokėjo iš savivaldybės biudžeto.

mat kaip atsakymas į: Privatininkas: „Tai dabar į svarstymus dėl atleidimo pas save kabinetan meras „Privatininką“ pasikviečia. Kitaip iš kur jis žino, kad pusę dienos laikė uždare ir dar BALSĄ kėlė ir visai kitaip spaudimą darė. Dar reikia pažiūrėti, kaip ten „visai kitaip“ tą spaudimą darė, gal net seksualiai priekabiavo?“

(Komentarų kalba netaisyta, - red. past.)

-ANYKŠTA

„Savaitgalio diskusija“ portale anyksta.lt - nuolatinė portalo rubrika. Baigiantis kiekvienai darbo savaitei kviesime skaitytojus portale anyksta.lt diskutuoti anykštėnams aktualiomis temomis, o antradieniais „Anykštoje“ spausdinsime šių diskusijų apžvalgas.

Aukos prašo smurtautojus gražinti namo

Praeitą pirmadienį Anykščių menų inkubatoriuje – menų studijoje vyko Lietuvos žmogaus teisių centro organizuotas renginys, kurio tikslas – ne tik kovoti su smurtu šeimose, artimoje aplinkoje, bet pirmiausia išmokyti atpažinti smurtą bei suvokti, jog ne tik gumbas kaktoje reiškia smurtą. Yra gerokai daugiau jo „raiškos“

Smurto atvejų Lietuvoje nemažėja, todėl būtina sujungti įvairias institucijas šiai problemai spręsti. Diskusijoje Anykščių menų inkubatoriuje – menų studijoje dalyvavo (iš kairės): Lietuvos žmogaus teisių centro direktorė, teisės ir advokacijos ekspertė Birutė Sabatauskaitė, Anykščių rajono savivaldybės Vaiko teisių apsaugos specialistė Asta Palaimienė, Anykščių moters užimtumo ir informacijos centro vadovė Elvyra Lasskaja, Anykščių rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus viršininkė Aušra Staškevičienė bei Anykščių rajono policijos komisariato bendruomenės pareigūnė Rūta Avižaitė.

Autorės nuotr.

Dokumentinis filmas sukrėtė visą auditoriją

Prieš diskusiją buvo parodytas meksikiečių režisierės Lucía Gajá dokumentinis filmas „Mūšiai už uždarytų durų“. Būtent šiame filme ir buvo skausmingai atskleistos penkiose skirtingose pasaulio valstybėse gyvenančių moterų patirtys. Meksikoje, Indijoje, JAV, Ispanijoje ir Suomijoje šeimas sukūrusios moterys dokumentiniame filme pasakojo apie savo likimus po santuokos.

Dokumentinė juosta suteikė peno tolimesnei diskusijai. Ją moderavo Lietuvos žmogaus teisių centro direktorė, teisės ir advokacijos eksper-

tė Birutė Sabatauskaitė. Diskusijoje kalbėjo Anykščių moterų užimtumo ir informacijos centro vadovė Elvyra Lasskaja, Anykščių rajono savivaldybės Vaiko teisių apsaugos specialistė Asta Palaimienė, Anykščių rajono policijos komisariato bendruomenės pareigūnė Rūta Avižaitė bei Anykščių rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus viršininkė Aušra Staškevičienė.

Renginyje dalyvavęs vienintelis vyras - Anykščių rajono vicemeras Sigutis Obelevičius taip pat buvo pakviestas prisijungti prie diskutuojančių moterų, tačiau jis liko sėdėti savo vietoje pareiškęs, kad „yra potencialus smurtautojas“. Tačiau

vicemeras vis dėlto mestelėjo akmenuką ir į moterų daržą: „Aš sutinku, kad moterys smurtą patiria kur kas dažniau nei vyrai. Ir tai yra didžiulė problema ne tik Lietuvoje, bet, kaip matėme filme, ir visame pasaulyje. Tačiau aš noriu užsiminti ir ne tik apie fizinį smurtą... Jeigu žmona vyrui nuolat kartoja, koks jis nevykėlis, kaip nieko nemoka, nesugeba uždirbti pinigų ir t.t., ar tai nėra psichologinis smurtas?“

Trims rajonams pagalbą teikia pusantrų žmogaus

Diskusiją pradėjusi E. Lasskaja teigė, kad Skandinavijos šalyse su smurtą patiriančiomis aukomis dirbama jau seniai ir tam skiriamas didžiulis dėmesys. Yra įkurti specializuoti pagalbos centrai, aukoms teikiama bent jau laikina apgyvendinimo paslauga, yra galimybė nedelsiant gauti psichologo konsultacijas.

„Deja, pas mus ši paslauga dar tik auginama. Tik 2012 m. Lietuvoje buvo įkurti specializuoti pagalbos centrai, tačiau jų yra tik 17. Mūsų centras aptarnauja Anykščių, Utenos ir Molėtų rajonus, o visam darbui atlikti turim tik 1,5 etato. Tačiau darome tai, ką galime. Pirmasis ir svarbiausias mūsų uždavinys – teikti emocinę pagalbą krizės metu. Dažniausiai kalbamės telefonu su nukentėjusiu asmeniu, bandome išsiaiškinti, kokia pagalba jam reikalinga. Kai policijos pareigūnai grįžta iš iškviatimo dėl smurto artimoje aplinkoje, mūsų įstaiga gauna raštą ir tada jau mes bandome susisiekti su auka“, – kalbėjo E. Lasskaja. Ji taip pat pastebėjo, kad aukos, praėjus kuriam laikui nuo smurto atvejo, nebenori toliau gilintis, ieškoti problemos sprendimo priežasčių ir viską palieka saviškai – o gal daugiau tai nepasikartos...

Policininkai įvykio vietoje dirba ir su vaizdo bei garso įrašymo įranga

Anykščių rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus viršininkė Aušra Staškevičienė teigė, kad beveik ketvirtadalį visų iškviatimų sudaro skambučiai, kuriuose prašoma vyksti gesinti šeimyninių konfliktų. „Rajone gal tik 2-3 proc. policijos pagalbą kviečiančių šeimų yra tos tikrosios, kuriose kyla smurto atvejai. Tik noriu pabrėžti, kad nesupraskim smurto kaip mušimo, spardymo ir t.t. Išsilavinę žmonės naudoja kitokias smurto formas – tai ir emocinis, ir psichologinis, ir seksualinis smurtas. O šiomis smurto formomis kovoti kur kas sudėtingiau... Grįžtant prie iškviatimų, didžiąją dalį sudaro asocialių šeimų skambučiai – kas pirmas surenka pagalbos telefoną 112, tas ir tampa auka“, – kalbėjo A. Staškevičienė.

Ji taip pat papasakojo, kaip pareigūnai ruošiasi važiuoti į tokius iškviatimus. „Prieš išvykstant į įvykį visada patikrinama, ar toje šeimoje nėra kažkas registravęs ginklo, nuvykę naudojam ir vaizdo bei garso įrašus. Surašomi protokolai. Smurto aukos yra vežamos patikrinti teismo medicinos ekspertams, o tai mums papildomas darbas, nes Anykščiuose tokios pareigybės nėra, tenka vežti į Panevėžį ir, žinoma, parvežti. Taigi šiek tiek dirbame ir vairuotojais“, – kalbėjo pareigūnė.

Ji minėjo ir būdus, kaip auka yra bent jau kuriam laikui apsaugoma nuo smurtautojo. Smurtautojui gali būti pareikšta kardomoji priemonė nesiartinti prie aukos arba švelnesnė priemonė – rašytinis pažadėjimas nesiartinti prie aukos. Tiesa, dauguma atvejų smurtautojas 48 valandoms uždaromas į areštinę, kad smurto auka turėtų bent minimaliai laiko apgalvoti tolesnius žingsnius ir pagaliau pailsėti. „Bet daugeliu atvejų būna taip, kad nukentėjusioji skambina mums į policiją ir prašo, kad tas smurtautojas galėtų grįžti namo, nes nėra kam šerti gyvulių, dirbti žemę ir pan.“, – apie darbo realybę kalbėjo pareigūnė.

Smurtas gali būti pristabdytas tik taikant prevencinius metodus

Viena iš būdų, kaip mažinti smurto atvejus, diskusijos dalyviai įvardijo prevenciją. „Ne tik darželiuose ir mokyklose turi būti vykdomos programos, kviečiami specialistai, kurie vaikams suprantama kalba galėtų paaiškinti, kas yra smurtas, kad jis netoleruotinas jokia forma, kad nereikia ne tik pačiam kentėti smurto, bet sužinojus, kad prieš kažką yra smurtaujama, pranešti bent jau pagalbos telefonu 112. Net dvasininkai, kurie rengia kursus asmenims, besirengiantiems priimti santuokos sakramentą, turėtų kalbėti ir apie smurtą“, – kalbėjo Anykščių rajono policijos komisariato bendruomenės pareigūnė Rūta Avižaitė. Jai antrino ir Anykščių rajono savivaldybės Vaiko teisių apsaugos specialistė A. Palaimienė: „Aš prisimenu atvejį, kuris įvyko prieš maždaug 20 metų. Tada vaikai kiemuose praleisdavo daug laiko, žaisdavo įvairius žaidimus. Taigi ir mano dukra su darželio draugu žaidė namus. Ir pro pravirus balkono langus girdžiu tokį pokalbį. Berniukas sako: „Moč, laikas vakarienei daryt“. O mano dukra ramiai atsakė: „Aš grįžau po darbo pavargusi ir dar krūvą dokumentų parsinešiau sutvarkyti“. Tai štai kaip žaidžia vaikai, kartodami savo šeimų modelius. Vaiko teisių specialistė papasakojo ir kitą atvejį, kad iš darželio grįžęs trimetis pradėjo mušti penkiametę sesutę. O berniukas paaiškino: „Ji - boba, o boba mušti galima...“ vaikų mąstymas yra kiek kitoks – tas berniukas nebūtinai jaučia neapykantą sesutei. Mažų berniukų pasąmonėje yra du scenarijai – arba aš esu silpnas ir nieko nedarau, arba būsiu stiprus ir kovosiu tokiomis priemonėmis, kokiomis tik įmanoma – tinkamos jos ar ne“.

Pasak specialistės, vaiko elgesys formuojasi ne tik namie arba ne tik ugdymo įstaigose, vaikas elgesio taisyklių mokosi visur. Tad darbui su vaikais turi būti pasitelkta kuo daugiau institucijų.

Šalia „Laimės žiburio“ norima iškirsti mišką

(Atkelta iš 1 p.)

Susitikimo metu Anykščių rajono meras Kęstutis Tubis iškėlė klausimą dėl planų atlikti kraštovaizdžio formavimo kirtimus ir atidengti restauruotą „Laimės žiburį“. Apie tokius mero K. Tubio ketinimus paskelbus portale anyksta.lt, skaitytojais nuogąstavo, kad „Laimės žiburį“ dėl to gali iškirti sostinės Gedimino kalno likimas, kuomet, iškirpus jo šlaituose augusius medžius, ėmė slinkti kalno dirvožemis ir net iškilo grėsmė Gedimino piliai.

Anykščių rajono savivaldybės Kultūros tarybos pirmininkas Tautvydas Kontrimavičius „Anykštai“ sakė, kad mero K. Tubio pasisakymas apie kraštovaizdžio formavimo kirtimus šalia „Laimės žiburio“ buvo „pakalbėjimas be jokių projektinių sumanymų“.

„Apie jokių kalno valymą, grąžinimą tos būklės, kokia buvo 20 amžiaus pradžioje, kalbos nėra. Meras iškėlė klausimą, kad šitas paminklas būtų matomas kažkuriais rakursais nuo jo papėdės. Tie rakursai - gal reikia kelias pušis apgenėti ar kažkuriai viršūnė pažeminti, pašalinti peraugusį medį. Tai tik tiek. Ir apie tai buvo šnekėta rengiant atskirą želdinių tvarkymo

projektėlių“, - merą K. Tubį užstojo T. Kontrimavičius.

Dar viena jau keletą metų sklandanti idėja – „Laimės žiburio“ viršūnėje įrengti šviesą skleidžiantį šaltinį, kad jis būtų matomas iš tolo. Toks sumanymas taip pat yra sulaukęs visuomenės kritikos. Kalbėta, kad rašytojo J. Biliūno kapą tiesiog norima paversti pramoginiu objektu su šou elementais.

„Ar šviesa išniekina kapą? Nesakyčiau. Kai statome žvakes ant kapų, tai negalvojame, kad „nabašnikui“ pašviesdami, mes niekiname jo ramybę. Šioje vietoje visą laiką galima diskutuoti. Nemanau, kad ten būtų įrengiamas kažkokios šviesos ar kabinamos mirksinčios diskotekinės lempos. Tokio sumanymo nėra. Norėjosi tam tikrą krypties akcentą pasiūlyti, kad ir naktį galėtum susivokti, kurioje pusėje tas žiburėlis yra. Ar tai bus padaryta, vėlgi, kol kas tai yra tik šnekos. Jokių sumanymų vesti elektros linijų iki J. Biliūno kapo nėra, kad ten kažkas šviestų. Jeigu moderniomis technologijomis pavyks kažką padaryti, tai gal ir gražu. Nepavyks, tai nepavyks“, - sakė T. Kontrimavičius.

Beje, savivaldybės Kultūros tarybos pirmininkas, Anykščių Antano Barausko ir Antano Vienuolio –

Žukausko memorialinio muziejaus kuratorius T. Kontrimavičius negalėjo atsakyti, ar nuo „Laimės žiburio“ pastatymo laukų toks žiburys kada nors švietęs.

„Nežinau. Nesu gyvenęs tuo metu, kai paminklas gyveno savo pirmąjį dešimtmetį. Žmonės šneka, kad kažkas tuo metu ten buvo padaryta. Jau projektuojant patį antkapinį paminklą buvo numatyta, kad iki viršaus užlipama ir tuose languose kažką galima daryti“, - pasakojo T. Kontrimavičius.

Komentuodamas rajono mero K. Tubio išsakytus ketinimus šalia „Laimės žiburio“ atlikti kraštovaizdžio formavimo kirtimus, Anykščių regioninio parko direktorius Kęstutis Šerepka sakė, kad tai padaryti reikalinga.

„Bet tai reikia daryti pakankamai atsargiai. Savo darbo pradžioje buvau taip pat tokią mintį iškele, kad reikia atidengti šitą obeliską, bet tada man pasirodė, kad tas kirtimas gan sudėtingas. Per tiek metų miškas užaugo ir, norint obeliską atidengti, reikia iškirsti labai daug miško. Šiuo atveju kraštovaizdžio formavimo kirtimu reikėtų pasiekti, kad matytųsi obelisko viršus“, - sakė K. Šerepka.

Rajono Tarybos narys, buvęs Kul-

tūros paveldo departamento Utenos teritorinio padalinio vedėjas Arūnas Liogė, kalbėdamas apie „Laimės žiburio“ sutvarkymo projektą, paniro į jaunystės prisiminimus.

„Anksčiau kalva buvo plika. Atsimenu savo jaunystę, vietoje to, kad leistumėmės laiptais nuo „Laimės žiburio“, mes eidavome šalia laiptų ir tas smėlis byrėdavo žemyn. O dėl tos Liudiškių kalvos erozijos, iškirpus dalį medžių, aš abejoju“, - sakė A. Liogė.

A. Liogė sakė prisimenantis ir ant „Laimės žiburio“ įrengtą prožektorių.

„Aš prisimenu savo jaunystės laikus. Šito paminklo viršuje degdavo šviesa, ten buvo didelė lempa, kuri apšviesdavo visą aikštelę šalia kapo. Šviesa matydavosi ir mieste“, - pasakojo A. Liogė, primindamas, kad tai buvę maždaug prieš 50 metų.

Mintis naujam gyvenimui prikelti „Laimės žiburį“ tuometinės rajono valdžios iškelta maždaug prieš 6 – 7 metus. 2017 m. J. Biliūno kapo ir obelisko tvarkybos darbų projekto parengimui Kultūros paveldo departamentas skyrė 7 732 Eur, Anykščių rajono savivaldybė – 1 700 Eur.

14 metrų aukščio architekto Vytauto Gabriūno paminklas – monументas iš tašytų Anykščių apylinkių akmenų virš rašytojo J. Biliūno kapo iškilo 1958 m.

užjaučia

Skaudžią netekties valandą dėl mylimo brolio Jono mirties nuoširdžiai užjaučiame velionio seseris Nijolę JAKELIŪNIENĘ ir Birutę ČIUKŠIENĘ.

Telydi paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą.

Stasiukaičiai, V. Čiukšytė, N. Dalinkevičienė, O. Balaišienė

Šeimyniškių kaime kuriasi „Anūkis“

Jonas JUNEVIČIUS
jonas.j@anyksta.lt

Vos išvažiavus iš Anykščių Kavarsko kryptimi abipus plento prasideda Anykščių parapijos Šeimyniškių kaimo laukai, pavienės ir į mažą gyvenvietę susispietusios sodybos. Kaimas tęsiasi iki Ažuozėrių, glaudžiasi prie Pašventupio miško, dešiniojo Šventosios upės kranto. Pasak Anykščių seniūnijos seniūno Eugenijaus Pajarsko, Šeimyniškiečiai patrauklūs gyventi, juose gyvenamąją vietą deklaruoja 52 gyventojai. „Kaimas priemiestinis, patogus susisiekti, o Anykščius galima ir pėstute pasiekti“, – šypsojosi seniūnas, pastebėjęs, kad kaime yra verslo įmonių, jo teritorijoje veikia Anykščių nuotekų biologinio valymo įrenginiai, keli autoservisai, kaimo turizmo edukacinę veiklą plėtoja „Anūkis“.

„Žąsys aptvare popiktės“, – šypsojosi Regvyta Gelumauskienė, kuri tikisi sugrįžti gyventi į gimtinę.

Prieš kelis amžius Anykščiai nebuvo tokie dideli, kaimiečių gyvenimo taip neįtakoję ir į jo žemes nesikėsino. Kaimas jau minėtas 1765 metų seniūnijų inventoriuose, o 1923 metais jame būta 33 sodybų su 180 gyventojų. Prieškaryje kaimas turėjo pradinę mokyklą, veikė malūnas, pieninės punktas, kaimo kapinės, kurios, nūnai, seniai nebenaudojamos, kaimiečiai laidojami Anykščiuose. Nuo 1944 iki 1988 kaimas turėjo Šeimyniškių apylinkės Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomąjį komitetą. Beje, kaip teigia Anykščių krašto vietovių žinynas, kaimo pavadinimas kilęs nuo to, kad jame gyvenę žmonės negalėję iš šios vietovės išsikelti. Šimtmečiais kaimas vadintas Šeiminiškiais, tik 1971 – aisiais Lietuvos Aukščiausioji taryba patvirtino dabartinį kaimo pavadinimą – Šeimyniškiečiai.

Važiuojant link Kavarsko, dešinėje pusėje žvilgsnis kliūva už pievoje stovinčių, tarsi palapinės namelių, apie kuriuos vasarą bū-

riuodavosi avys ar ganydavosi pora Žemaitukų veislės arklių ir pievos gilumoje stūksantis naujas dviejų aukštų pastatas. Įvažiuojant į šią teritoriją pasitinka lakoniškas užrašas – „Anūkis“.

Pasak šio ūkio savininkės, Anykščiuose žinomų žmonių Alvytos ir Romualdo Vitkų, kurie iš dukrų jau susilaukė 4 anūkų, dukros Regvytos Gelumauskienės ūkis pradėtas kurti prieš penketą metų. „Pavadinime užkoduotas ne tik žodis Anykščiai, bet ir „anūkai“, – neslėpdama, kad ūkyje tvarkytis jai padeda tėvai, šypsojosi Vilniaus rajone gyvenanti ir sugrįžti į Anykščius ketinanti R. Gelumauskienė. Per penkerius metus pastatyti keli ūkiniai pastatai, kuriuose laikomos karvės, arkliai, avys, ožkos, vištos, žąsys, triušiai ir kiti naminiai gyvūnai, iškilo pagrindinis išvaizdus pastatas, kuriame yra kelios salės edukacinėms programoms ar vaišėms. XX-ame amžiuje netenka stebėtis, kad daugumai didmiesčių vaikų

triušis, kalakutas ar žąsis jau yra tokie pat egzotiniai gyvūnai kaip ir zoologijos sodų gyventojai.

„Ūkis niekuo nesiskirtų nuo įprastinio, tačiau mūsų gyvūnai įpratę prie dėmesio, ypač vaikų, – sakė daug laiko ūkyje praleidžianti R. Gelumauskienė. – Kuriame toki ūkį, kuriame natūralioje kaimiškoje aplinkoje įdomiai ir linksmai laiką galėtų leisti šeimos su vaikais, lopšelių darželių, auklėtiniai, moksleiviai. Nuo 11 iki 16 valandos mes ūkyje priimame ekskursijas. Vaikai, o ir suaugę, gali netrukdomi stebėti gyvūnus, čia švęsti gimtadienį ar kokią kitą šventę, dalyvauti edukacinėse programose. Dabar populiariausia Advento edukacinė programa. Susipažinę su Advento papročiais, tradicijomis, paragavę sodybos šeiminių keptų skanumynų su arbata, vaikai aplanko gyvąją prakartėlę ir kitus sodybos gyventojus. R. Gelumauskienė teigė, kad šiltuoju metų laiku ūkio gyventojų daugės.

Praeitą ketvirtadienį sodybo-

Šeimyniškių kaimo gyventojas Petras Danyla veda į lauką žemaituką „Akropolį“.

Šiame pastate vyksta edukacinės programos.

Vaikų lopšelio-darželio vaikus sudomino Advento burtai ir žaidimai.

je šurmuliavo keturios dešimtys Anykščių vaikų lopšelio darželio „Eglutė“ vaikų. Ant stalo – Advento vainikas su tądien dar neuždegtom Advento žvakėmis. Vaikams Edita Ražanienė vaizdžiai pasakojo, kad pirmoji žvakė bus uždegta sekmadienį, o vėliau po vieną kiekvieną savaitę. „Taip sulauksime Kristaus gimimo šventės“, sakė E. Ražanienė, papasakojusi apie Advento papročius, tradicijas,

burtus, ir arbatos paskanavusius vaikus pakvietusi prie gyvosios prakartėlės.

„Anūkyje“ dirba keli aplinkinių ir Šeimyniškių kaimo gyventojai. Vienas jų – šiame kaime gimęs ir augęs Petras Danyla. Vyras gyvena visai šalia, tad bet kuriuo metu gali ateiti pašerti gyvulių ar prie kitų darbų. O gyvulius jis myli, turi žinių apie ūkininkavimą, nes to yra mokėsis.

ANUKIS

* Gyva prakartėlė ir sodybos gyventojai.
* Advento edukacinė programa.
* Gimtadienių ir kitų švenčių organizavimas.
Šeimyniškių kaimas (kilometras už Anykščių Kavarsko kryptimi).
Tel. (8-687) 81480, www.anukis.lt.

„Anūkyje“ – gyva prakartėlė.

Vaikus žavi triušiai.

tautos balsas

Meras pamiršo savo pažadą

Kelias į Svėdasų kiaulių kompleksą labai baisus, vienos duobės. Gal prieš mėnesį ant asfalto

buvo papildta žvyro, meras žadėjo duoti buldozerį išlyginti, bet pažado taip ir neištesėjo.

Gal laiko neturi, pilį stato. Seniūnija šiuo keliu nesirūpina nuo pat Nepriklausomybės laikų. Šiuo

keliu į darbą važiuoja daugybė žmonių, ūkininkams lūžta technika...Gal žinia laikraštyje padės tą problemą išspręsti?

Svėdasų gyventojas

Savo nuomonę išsakykite
paskambinę į „Anykštą“
(8-381) 5-82-46.

Šv. Kotrynos bažnyčioje pasirodymus rengia anykštėnai

(Atkelta iš 1 p.)

Aktorė B. Mar ir anykštėnė F. Kiaušaitė vakar užbaigė šiuometinį projekto „Gyvo žodžio vakarai. Mokiny ir mokytojas“ skaitymus.

Apie projektą aktorė B. Mar kalbėjo: „Šio projekto tikslas, kad mokytojas ir mokiny scenoje taptų kolegomis. Mokytojas – aktorius, dainininkas ir t.t. – pasirenka mokini, su kuriuo paruošia programą.

Aš galėjau rinktis bet kurį vaiką ar suaugusįjį ir kartu su juo repetuoti. Vilniuje tikrai yra vaikų, su kuriais galėjau dirbti, tačiau, manau, kad sostinės vaikams lengviau tapti matomiems, o man, žinant Faustinos talentus, labai norėjosi mergaitę iš mažo miestelio parodyti Vilniaus publikai“.

Paklausta, ar lengva dirbti su jaunąja anykštėne, B. Mar sakė:

„Faustina pažįstu jau seniai, tad žinau, ko galiu iš jos tikėtis. Ir ko tikėjausi prieš pradėdama su ja ruošti šį pasirodymą, tą ir gavau. Su ja dirbti labai lengva, tai jautrus, talentingas vaikas, ir dabar mes jau kolegės. Net Šatrijos Raganos kūrybą rinkausi todėl, kad man Faustina šiek tiek į ją panaši...“

Beje, paklausta, ar neketina anykštėnų pradžiuginti šia menine

kompozicija, B. Mar juokėsi: „Kodėl gi ne? Jeigu būsim pakviestos, tikrai pasirodysim ir anykštėnams“.

Projektas „Gyvo žodžio vakarai. Mokiny ir mokytojas“ vyksta nuo 2015 metų.

Lapkričio 13 d. Šv. Kotrynos bažnyčioje pilna salė klausėsi K. Jakučio ir grupės koncerto „Stapukio daina“.

kampas

Apie regionus

Linas BITVINSKAS

Kiek krokodilo ašarų išliejama prieš rinkimus dėl regionų, kaip prisiekinėjama, kad gerinsim, gražinsim, didinsim.... O štai po rinkimų visada tas pats – regionai nuostolingi, su jais ką nors reikia daryt. Ir daro. Sakykim, pakeičia kokią nors popierinę metodiką tam, kad įrodytų, jog regionai yra pražūtis didelį ekonominį pakilimą demonstruojančiai Lietuvai.

Dabar svarstoma, kad reikia optimizuoti Anykščių ligoninę, nes ji dirba nuostolingai. Turbūt vadovas kaltas? Vyriausiąjį gydytoją Dalį Vaiginą turi išsikviesti ministras Aurelijus Veryga ir nuskalpuoti už blogą darbą? Deja, nepadės, nes per pirmuosius devynis mėnesius nuostolingai dirbo trys ketvirtadaliai iš 46 rajoninių ligoninių bei 51 proc. pirminės sveikatos priežiūros centrų. O minėti nuostoliai visiškai nepriklausė nuo medikų, taip pat ir D. Vaigino darbo, nes jie ėmė augti pakeitus atsisakymo už pacientus metodiką. Tiesiog A. Veryga pasirašė kažkokį popieriuką, po kurio įsigaliojimo praktiškai pasmerkta rajoninės ligoninės. Kitaip sakant, keistos išvaizdos ir dar keistesnių sprendimų „valstiečių“ deleguotas ministras nėra šiaip juokingas keistuolis – jis planingai naikina regionų sveikatos įstaigas. O tai, mano manymu, yra nusikaltimas prieš tautą, prieš tuos pačius regionų gyventojus, kurie patikėjo „valstiečių“ pažadais taip, kad net ir už niekada nematytą Gretą balsavo.

Štai kaip atrodo regioninė politika – mus nori optimizuoti iki Smetonos laikų – kol liks 1 mokytojas, 1 gydytojas. Šioj vietoj reikia Seimo narių paklausti – kodėl mus naikinate, juk mes balsavome, kad regionai augtų ir neatsiliktų nuo didmiesčių?

Anykščių ligoninės vyriausiais gydytojais D. Vaiginas gali dirbti kaip nori, net ir naktimis, tačiau sunaikinti užsimojęs ministras vis tiek naikins sveikatos įstaigas, kol liks rajonuose tik po felčerinį punktą. Blaivybė yra gerai, bet aš norėčiau, kad valdantieji nors kartais kokio samagono prisigertų. Nesakau, kad proto tai pridėtų, tačiau yra viltis, kad kankinant pagirioms sąžinė prabustų.

pastabos parašėse

Irena ANDRUKAITIENĖ

Katalonija, pakilusi į žygį už nepriklausomybę, yra neramiausias šiandieninės Ispanijos regionas, keliantis galvos skausmą Europos Sąjungai ir viltingai stebimas kitų atsiskyrimo bei savos valstybės sukūrimo siekiančių tautų.

Nors laisvo tautų apsisprendimo principas yra aiškiai apibrėžtas ir įtvirtintas įvairiuose tarptautiniuose dokumentuose (Jungtinių Tautų Chartijoje, Generalinės Asamblėjos rezoliucijose, Tarptautiniuose žmogaus teisių paktuose ir kt.), bet pasinaudoti šia galimybe, pasirodo, nėra taip paprasta, nes šalia apsisprendimo teisės iškyla pareiga gerbti valstybės, kurios sudėtyje yra nepriklausomybės siekianti tauta, teritorinį vientisumą.

Katalonijos istorija permaininga ir skausminga. Katalonai laisvės kelio pradžią laiko 988 metus, kai Barcelonos grafystės valdovas grafas Borelis II, savo jėgomis išlaisvinęs kraštą nuo Kordobos kalifato kariuomenės, atsisakė pripažinti ir frankų karaliaus Hugo Kapeto valdžios viršenybę. Nuo 1137 m. ji – lygiavertė partnerė Aragono karalystėje, kurioje oficiali kalba buvo katalonų kalba. Vėliau, karalystei plečiantis, gaunama stipri autonomija, o XVII a. įkuriama (tiesa, trumpai gyvavusi) Katalonijos Respublika. XVIII a. pradžioje Katalonija, pralaimėjusi kovą su Ispanijos karaliumi Pilypu V, patiria politinę bei kultūrinę prievartą: paleidžiamas Katalonijos Parlamentas, uždaromas universitetas, uždraudžiamas švietimas katalonų kalba. Nuo 1714 m. rugsėjo 11 d. Katalonija prievarta tampa Ispanijos dalimi. Prireikia beveik šimto metų, kad nepriklausomybės idėjos atgimtų ir 1880 m. būtų įtvirtintos Katalonų Nacionalinio Kongreso dokumentuose.

XX a. pilietinis Katalonijos gyvenimas ypač intensyvus: amžiaus pradžioje vyksta nepriklausomybės šalininkų maištas, po to seka sukilimas, vėliau išsikovojama autonomija, o 1934 m. trumpam,

Katalonija - būti ar nebūti

tik dešimčiai valandų, paskelbiama Katalonijos valstybė, kurią užgniaužia Ispanijos armija. Į valdžią atėjus F. Franko fašistiniam režimui, prasideda represijos – panaikinama autonomija, vyksta fizinis susidorojimas su katalonais, viešajame gyvenime uždraudžiama katalonų kalba, paskelbiama, kad katalonai – ne tauta, o tik etninė grupė. Po F. Franko mirties 1975 m. išsireikalaujama viešojoje erdvėje vartoti katalonų kalbą, o 1978 m. priėmus Ispanijos Konstituciją atgaunama ir autonomija.

XXI amžių žymi du svarbūs referendumai: 2007 m. katalonai balsavo dėl juridinės reikšmės suteikimo savo tautiniam statusui (2010 m. Ispanijos Konstitucinis Teismas blokuoja referendumo rezultatus, iš Katalonijos Statuto išbraukdamas katalonų kaip tautos apibrėžimą ir iškeldamas ispanų kalbos viršenybę prieš katalonų kalbą), o 2017 m. balsuojama dėl nepriklausomybės.

Daugiau nei tūkstantmetis kovos už savo teises tautos kolektyvinėje atmintyje suformavo stiprią savimonę, išsaugojusią nepriklausomybės siekį iki šių dienų. Beje, Katalonijos vėliava nesikeičia nuo 1050 metų – ji yra senesnė už Ispanijos vėliavą.

1990 m. katalonų delegacija buvo atvykusi į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą. Vizito tikslas – susitikti su istorinio Parlamento deputatais ir išsiaiškinti visus politinius žingsnius ir teises procedūras – kaip taikyti keliu išsikovoti nepriklausomybę. Katalonai stebėjosi Lietuva, džiaugėsi mūsų pergale ir kalbėjo apie savo nepriklausomybės siekio įgyvendinimą kaip apie netolimą realybę.

Pastarajame dešimtmetyje vėl tapome Katalonijos nepriklausomybės kovų liudininkais. 2014 m. katalonai pakartojo mūsų Baltijos kelią savo šalyje: 400 kilometrų ilgio gyva grandinė – La Via Catalana – su plakatais „Katalonija – nauja ES valstybė“ nusidriekė per beveik devyniasdešimt Katalonijos miestų ir miestelių.

2015 metų pradžioje Katalonijos Parlamentas paskelbia rezoliuciją, kurioje sakoma, kad Katalonija sieks iki 2017 m. tapti nepriklausoma respublika. Šis žingsnis sukėlė atitinkamą Ispanijos centrinės valdžios reakciją – Konstituciniam Teismui buvo suteikta galimybė nušalinti nuo pareigų regiono lyderius (kuo neseniai ir pasinaudota), o Katalonijos Parlamento rezoliucija suspenduota.

Katalonų apsisprendimo tai nestabdė. 2017 m. pradžioje Katalonijos Parlamentas balsuoja už referendumą dėl nepriklausomybės surengimą. Iš centrinės valdžios

pusės – grasinimai: „Valstybė yra pasirengusi bet kokiui įvykių scenarijui“, „Kol aš esu vyriausybės prezidentas, jokia Ispanijos teritorija negalės tapti nepriklausoma“, – netrunka pareikšti Ministras Pirmininkas Marianas Rachoju.

Referendumas Katalonijoje dėl nepriklausomybės numatytas 2017 m. spalio 1 d. Ispanijos Ministras Pirmininkas M. Rachoju kategoriskai atmeta bet kokią referendumo galimybę, jį ruošiamasi blokuoti.

Referendumas įvyksta nepaisant Ispanijos valdžios trukdymo jo pasirengimui (suimėjami referendumo organizatoriai, naikinami balsavimo biuleteniai), nepaisant centrinės policijos pajėgų brutalaus, smurtinio elgesio su balsuoti atėjusiais piliečiais (referendumo dieną beveik 900 sužeistų žmonių), nepaisant neleistinų policijos veiksmų siekiant nutraukti balsavimą rinkimų apylinkėse (Madrido policijai įsiveržus į 319 balsavimo apylinkių, jos uždarytos prieš laiką, balsavimo urnos išvežtos) ar trukdymo perduoti balsavimo rezultatus internetu. Nepaisant visų trukdymų referendume dalyvavo 43% rinkėjų, iš jų 90% pasisakė už Katalonijos nepriklausomybę.

Remdamasi referendumo rezultatais, Katalonija kviečia dialogui Ispanijos vyriausybę, o tarpininkavimui – Europos Sąjungos atstovus. Vyriausybė, žinoma, atsisako, Europos Sąjunga politikorektiškai pareiškia, kad tai Ispanijos vidaus reikalas. Tada Katalonija žengia lemiamą žingsnį – 2017 m. spalio 27 d. Parlamentas balsuoja už nepriklausomybę.

Centrinė valdžia tuoj pat imasi žadėtų veiksmų – Madridas įveda tiesioginį valdymą, Katalonijos Parlamentas paleidžiamas, Prezidentas atstatydinamas, Vyriausybė išformuojama, Nepriklausomybės deklaracija paskelbiama nekonstitucine ir niekine, skelbiami nauji rinkimai. Dalis ministrų ir Parlamento narių suimama ir įkalinama, jiems pateikiami kaltinimai antivyriausybine veikla, maišto organizavimu ir biudžeto lėšų švaistymu. Atstatyditasis prezidentas K. Pudžemonas su keturiais vyriausybės nariais pasitraukia į užsienį, jų suėmimui išduodamas Europos arešto orderis.

Europos Sąjunga (su viena kita išimtimi) skelbia palaikymą Ispanijai. Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Donaldas Tuskas pareiškia, kad Madridas ir toliau lieka „vienintelis pašnekovas“, o Europos Komisijos pirmininkas Žanas Klodas Junkeris Katalonijos nepriklausomybės siekį pavadina Europos nelaime. Jis teigia, kad nacionalizmas yra nuodai ir niekas neturi teisės nacionaliniu

ir regioniniu lygmeniu perdarinti tą modelį, kuris yra sukurtas Europai. Kitaip tariant – keisti valstybių sienas.

Šiame kontekste drąsiai nuskamba šimto politikų, intelektualų ir europarlamentarų atviras laiškas Europos Vadovų Tarybos pirmininkui D. Tuskui ir Europos Komisijos pirmininkui Ž. K. Junkeriui. Jame sakoma, kad tai, kaip Ispanijos valdžios institucijos reagavo į Katalonijos dalies gyventojų reikalavimą nepriklausomybės, yra „teisinės valstybės principo pažeidimas“. Jie teigia, kad Europos Sąjungos atsiribojimas ir atsisakymas tarpininkauti šioje situacijoje yra nepateisinamas, nes „Ispanijos vyriausybė, siekdama išsaugoti valstybės suverenumą, <...> pažeidė pagrindines laisves ir teises, kurias užtikrina Europos Žmogaus Teisių konvencija, Visuotinė Žmogaus Teisių deklaracija“, todėl tarptautinė reakcija yra būtina. Tarp pasirašiusių šį laišką – buvęs Islandijos užsienio reikalų ministras Jonas Boldvinas Hanibalsonas (Islandija – pirmoji šalis, pripažinusi nepriklausomą Lietuvą), buvusi Europos Parlamento vicepirmininkė Diana Valis, dalis Europos Parlamento narių (tarp pasirašiusių nėra nė vieno europarlamentaro iš Lietuvos), intelektualai iš daugelio pasaulio šalių.

Kaip baigsis Katalonijos byla? Ispanija, 1714 m. rugsėjo 11 d. jėga prisijungusi Kataloniją, laikosi nuostatos, kad katalonai viso labo tėra tik etninė grupė, kalbanti ispanų kalbos tarne, todėl jų pretenzijos į aukštesnį tautinį (o juo labiau – politinį) statusą visiškai nepagrįstos.

Vargu ar Ispanija kada nors pripažins, kad katalonai turi visus tautai apibrėžti būtinus kriterijus (savo kalbą, bendrą istoriją, nuo seniausių laikų jiems priklausančią teritoriją, religiją, turtingą kultūrinį paveldą). Vargu ar Ispanija geranoriškai pripažins, kad katalonų laisvės siekis yra teisėtas ir gerbtinas.

O kas Europos Sąjungoje ryšis prisiminti, kad dar tebegalioja laisvo tautų apsisprendimo principas? Dabartinių Europos lyderių pareiškimai rodo, kad ši teisė Katalonijos atžvilgiu (bent jau kol kas) atvirai ignoruojama. Bet ignoruoti dar nereiškia paneigti. Ignoravimas tėra bėgimas nuo realybės.

Tolimesnė Katalonijos laisvės bylos eiga priklausys nuo rinkimų rezultatų. Vargu ar rinkiminė kampanija, kokia arši ji bebūtų, taps lemiamu veiksmu. Rezultatus lems apsisprendimas – ar katalonai tiki savo laisve ir jos siekia, ar jie ir vėl, kaip ne sykį yra buvę jų istorijoje, kuriam laikui sudės ginklus laukdami palankesnio momento.

perka

Brangiai – įvairius automobilius, mikroautobusus, motociklus, tinkančius tolimesnei eksploatacijai arba ardymui. Pasiima.
Tel. (8-611) 77722.

UAB „Torvisida“ brangiai – juodojo, spalvotojo metalo laužą, akumulatorius. Klientui pageidaujant išsiveža.

Vairuotojų g. 7 B, Anykščiai, šeštadieniais dirba iki 13.00 val., tel.: (8-622) 60349, (8-699) 60871, (8-610) 41900.

Nekilnojamasis turtas

Brangiai – mišką. Išsikirsti arba su žeme. Geras atsiskaitymas!
Tel. (8-600) 63820.

Medienos apdirbimo įmonė be tarpininkų - mišką su žeme ir išsikirsti. Atsiskaito iš karto.
Tel. (8-686) 86702.

Brangiai - įvairių mišką arba mišką išsikirtimui.
Tel. (8-613) 74861.

Žemę visoje Lietuvoje. Gali būti: apleista, su mišku, su bendraturčiais, išnuomota. Sutvarko dokumentus, atsiskaito iš karto.
Tel. (8-671) 08059.

Skubiai - sodybą, namą, pastatą ar didesnį žemės sklypą. Siūlyti įvairius variantus. Žinantys siūlykite. Atsilygins.
Tel. (8-670) 37592.

Automobiliai

Brangiai - įvairių markių automobilius. Gali būti su defektais, nevažiuojantys. Atsiskaito vietoje, sutvarko dokumentus, pasiima.
Tel. (8-646) 17715.

Automobilius. Važiuojančius ir nevažiuojančius. Išsiveža patys. Atsiskaito vietoje. Išrašo reikiamus dokumentus.
Tel.: (8-609) 31414, (8-663) 58871.

Įmonė - automobilius, autobusus, visureigius. Atsiskaito iš karto, sutvarko dokumentus.
Tel. (8-628) 07656.

Važiuojančius, nevažiuojančius automobilius, mikroautobusus, visureigius.
Tel. (8-629) 10247.

Gyvuliai

Egidijus ir Sandra - įvairius veršelius. Sąžiningai sveria. Moka PVM. Greitai pasiima.
Tel.: (8-689) 15792, (8-651) 58506.

Agentas Algirdas - veršelius. Moka 6, 21 proc. Atsiskaito iš karto, sveria elektroninėmis svarstyklėmis.
Tel.: (8-687) 21828, (8-675) 95128.

Bendra Lietuvos - Olandijos UAB „BARTYNCO“ - veršelius auginti. Moka priedus.
Tel. (8-614) 07502.

Nuolat brangiai - karves, bulius, telyčias. Veršelius auginti iki 2 mėn. Moka priedus, PVM. Greitai išsiveža.
Tel.: (8-656) 40439, (8-656) 40436.

AUTOMOBILIŲ SUPIRKIMAS

Tel. (8-614) 14777.

VIZON
BRANGIAI SUPERKAME
MIŠKUS
visoje Lietuvoje, įvairaus amžiaus
ATSISKAITOME IŠ KARTO
Tel. 8 6 1442 170

PERKAME ĮVAIRŲ MIŠKĄ.

Projektuojame.
Konsultuojame.
Tel.: (8-698) 19008,
(8-612) 43733.

Brangiai superkame MIŠKUS

visoje Lietuvoje, įvairaus amžiaus.
ATSISKAITOME IŠ KARTO.
Tel.: 8 61841283

Nuolat brangiai PERKA
karves, bulius, telyčias.
Sveria. Atsiskaito vietoje.
Tel.: 8 616 1 65 35,
8 682 5 68 72

BRANGIAI PERKA VERŠELIUS AUGINTI
iki 2 mėn., iki 100 kg
Ypač brangiai - belgų mėlynuosius.
► Mokame 6-21% PVM
► Sveriam elektroninėmis svarstyklėmis
Tel.: (8-659) 95647, (8-604) 44438

agaras
PERKA
KARVES, BULIUS,
TELYČIAS
pagal skerdeną ir gyvą svorį
(brangiai mėsinius)
ATSISKAITOME IŠ KARTO
Tel.: 8 800 08 801,
59023, 8 682 30 993.

Lietuvos - Izraelio įmonė
BRANGIAI PERKA
buliukus ir telyčaites nuo 50 iki 100 kg.
Jaučius, karves. Mokame 6-21%.
Sveriam el.svarstyklėmis.
Tel. 8 633 6 64 17, 8 640 2 77 79

Brangiai visoje Lietuvoje superka galvijus:

karves, bulius, telyčias.
Veža į užsienį. Sumoka iš karto.
Tel. (8-662) 50592.

PERKAME
arba nuomojamės žemės ūkio paskirties žemę
Kurklių, Anykščių kadastrinėje vietovėje.
(8-687) 76191.

UAB „Vileša“
PERKA
GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS.
MĖSINIUS BRANGIAI.
ATSISKAITO, IŠSIVEŽA, SVERIA.
Tel. (8-687) 93058, (8-616) 25401.

um
UTENOS MĖSA
BRANGIAI PERKA
GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

SUPERKAME KARVES, BULIUS IR TELYČIAS
„KREKENAVOS AGROFIRMOS“
Supirkeja Olga Smailienė.
Tel. (8-612) 02125.

PERKA GALVIJUS
Bulius, telyčias nuo 300 kg, karves.
Tel. (8-615) 37349.

J. Kazlauskio įmonė
nuolat ir brangiai perka:
VERŠELIUS nuo 2 iki 12 savaičių, AVIS.
Mokame 6 proc. ir 21 proc. PVM.
Tel.: (8-650) 73427, (8-699) 34217.

Dainiaus firma
SUPERKA VERŠELIUS
auginimui.
Sveria elektroninėmis svarstyklėmis.
Tel.: (8-670) 80384,
(8-650) 46919.

parduoda**Kuras**

Beržines malkas kaladėmis, skaldytas. Atraižas pakais, supjautas. Atveža.
Tel. (8-609) 91007.

Nebrangiai - beržines, alksnines malkas kaladėmis, skaldytas, trimetrėmis.
Tel. (8-630) 57490.

Lapuočių malkas (3,0 m ilgio). Veža miškavežiu.
Tel. (8-600) 63820.

įvairūs

Bakalauro diplomą (priedą) Nr. 000821, registracijos Nr. 10448, išduotą Aurimui Žvirbliui, laikyti negaliojančiu.

Buitinės technikos remontas

Nebrangiai taiso skalbimo mašinas, šaldytuvus, šaldiklius. Garantija iki 2 m., pensininkams - nuolaidos. Vyksta į rajonus.
Tel. (8-644) 45610.

Paslaugos

Profesionalus vonių restauravimas EKOPEL2K danga arba nauja vonia į Jūsų seną vonią.
Tel.: (8-679) 80922, (8-679) 80923.

UAB „Jonroka“ organizuoja A2, A1, A, B, BE, C, CE, C+CE kategorijų vairuotojų kursus.
Renkama nauja grupė 2017 m. gruodžio 7 d. 17 val.
Taip pat organizuojame papildomus vairuotojų kursus pažeidusiems KET arba praradus vairuotojo pažymėjimą.
Dėl vairavimo kursų kreiptis telefonu (8-657) 72987 arba UAB „Jonroka“ Liudiškių g. 29, Anykščiai.
Dėl papildomų vairuotojų kursų kreiptis tel. (8-657) 68156 arba (8-698) 70127.

Gamina ir montuoja indėklus, pristatomus kaminus. Valo kaminus. Naudoja 0,5-0,8 mm nerūdijančio plieno skardą.
Tel. (8-656) 24531.

Kaminų remontas, įdėklai. Pristatomi kaminai. Kamino galvutės mūrijimas, skardinimas. Stogų dengimas. 20 metų patirtis.
Tel.: (8-612) 36705, (8-652) 37118.

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

ROLETAMS iki 50%
8 646 84 454

Viešame prekių aukcione parduodamas Nesudėtingas statinys su terasa.

Pardavėjas: Anykščių kūno kultūros ir sporto centras. Aukcionas vykdomas 2017 m. gruodžio 19 d. 10 val. Anykščių kūno kultūros ir sporto centro konferencijų salėje (Liudiškių g. 18, Anykščiai). Neįvykus pirmajam aukcionui, pakartotinis skelbiamas 2017 m. gruodžio 28 d. 10 val. Dalyvavimas nemokamas, būtina registracija. **Parduodamo turto apžiūra:** 2017 m. gruodžio 5–7 d. darbo valandomis, telefonu susitarus dėl laiko. Informacija apie atsiskaitymą ir turto pasiėmimą tinklapyje www.akksc.lt
Kontaktinis asmuo – A. Gražytė, tel. (8-658) 02775.

gimė

Jogailė STUMBRYTĖ, gimusi 11 18

Jokūbas STUMBRIS, gimęs 11 18

AKCIJA
LANGAMS 50%
• DURYS
• BALKONAI
• GARAŽO VARTAI
Tel. 8 618 34 024
J. Biliūno g. 28, Anykščiai

siūlo darbą

Įmonei Panevėžyje reikalingi gyvulių skerdkikai, vairuotojas - eksperimentorius.
Tel. (8-656) 49074.

Įmonei reikalingi darbuotojai:

- Keleivinio mikroautobuso vairuotojai (D kategorija);

Reikalavimai darbuotojui:

- Atsakingumas

- Darbštumas

Įmonė siūlo:

- Visas socialines garantijas

- Laiku mokamą atlyginimą (aptariama su-
sitikimo metu)

KREIPTIS

tel. +370 699 01 040 arba

el.p.: transportocentras@inbox.lt

UAB „Jonavos hidrotechnika“ plečia statybų verslą ir ieško atestuotų:

1. Hidrotechninės statybos, kelių statybos, inžinerinių tinklų statybos vadovų, meistrų, brigadininkų-niveliuotojų, ekskavatorininkų.

2. Pageidautina turėti ne mažesnę kaip penkerių metų darbo stažą.

3. Bendrovė 2018 metais statys gyvenamųjų namų kvartalą, todėl bus galimybė įsigyti būstą.
Kreiptis tel. 8-687-72668.

Utenos transporto įmonei reikalingi: MECHANIKAS.

Darbo pobūdis: Krovinių automobilių remonto organizavimas, priežiūra

Reikalavimai: Panašaus darbo patirtis, vairuotojo pažymėjimas (CE kategorija)

Įmonė siūlo: Visos socialinės garantijos, laiku mokamas 1000 EUR dydžio atlyginimas!

ŠALTALVIS.

Darbo pobūdis: Krovinių automobilių remontas.

Reikalavimai: Panašaus darbo patirtis, vairuotojo pažymėjimas.

Įmonė siūlo: Visos socialinės garantijos, laiku mokamas geras atlyginimas!

Tel. (8-698) 49355.

“Tele loto”. Žaidimas nr. 1129 Žaidimo data: 2017-11-26 Skaiciai: 57 69 02 51 48 31 66 28 29 53 27 14 19 05 35 08 36 26 71 60 56 32 67 37 72 54 43 49 68 75 61 58 74 20 30 09 42 06 (keturi kampai, eilutė, įstrižainės) 52 73 23 10 22 47 40 03 34 50 33 64 55 39 (visa lentelė) Papildomi prizai 0433335 “Mercedes-Benz GLA 180” 044*860 Pakvietimas į TV studiją 027*531 Pakvietimas į TV studiją 025*419 Pakvietimas į TV studiją 002*267 Pakvietimas į TV studiją

Vilniaus g. 29, 29145 Anykščiai. Steigėjas ir leidėjas – UAB „Anykštos redakcija“.

Interneto svetainė: <http://www.anyksta.lt>

El. paštas: anyksta@anyksta.lt.

ISSN 1392-6233. Steigimo liudijimas Nr. 046.

Vyriausioji redaktorė Gražina Šmigelskienė, tel/faks. 5-94-74, mob. (8-687) 25892.

„Anykštos“ redaktorius Jonas Junevičius, mob. (8-686) 33036.

Portalo www.anyksta.lt redaktorius Robertas Aleksiejūnas, tel. 5-94-58, mob. (8-671) 76995.

Projektų vadovas Rytis Kulbokas, tel. 5-94-74, mob. (8-679) 14241.

Žurnalistai:

Vidmantas Šmigelskas, tel. 5-82-46, mob. (8-618) 25835,

Daiva Goštautaitė, tel. 5-42-48, (8-673) 11320.

Kalbos redaktorius Linas Bitvinskas, tel. 5-82-46.

Maketuotojas Justas Navašinskas, tel. 5-82-46.

Buhalterija (prenumerata), tel. 5-94-58.

Reklamos skyrius tel/faks. 5-94-58.

Redakcija dirba: 8.00 - 17.00, pietų pertrauka 12.00 - 13.00, Vyr. redaktorė penktadienio 8.00 - 16.00, šeštadieniais - nuo 8.30 iki 12 val.

Spausdino UAB „Lietuvos ryto“ spaustuvė.

Kaina 1.00 Eur.

Tiražas deklaruojamas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje tinklapyje Tiražas 2900 egz.

Užs. Nr. 989

Redakcija rankraščių negrąžina. Perspausdinti publikacijas arba jų dalį galima tik gavus raštišką redakcijos sutikimą. Redakcija už reklamos turinį neatsako.

„Anykšta“ išeina antradieniais, šeštadieniais.

vardadieniai

šiandien

Eimintas, Geisvilė, Gratas, Gracija.

gruodžio 6 d.

Mikalojus, Bilmantas, Norvydė.

gruodžio 7 d.

Ambraziejus, Daugardas, Tautė, Jekaterina.

gruodžio 8 d.

Zenonas, Vaidginas, Gedmintė, Guntilda.

mėnulis

gruodžio 5-8 d. pilnatis.

anekdotas

Neša vilkas ir zuikis spintą į 9 aukštą. Vilkas ir sako:

- Zuiki, nubėk pažiūrėti, kiek aukštų liko.

Zuikis nubėga, grįžta ir sako:

- Turiu dvi žinias: gera ta, kad liko vienas aukštas, o bloga - supainiojom laiptines...

Žmogaus mintys: „Kodėl mano šuo geria iš tualetų?“

Šuns mintys: „Kodėl mano šeimininkas sisioja į mano vandėnį?“

Kalbasi 2 naujieji rusai. Vienas sako:

- Girdėjai kokią spyną Vania nusipirko? Jokių raktų, jokių kortelių. Tereikia prieiti ir papūsti. Iš kvapo šeimininką pažįsta.

- Na, geras... O jeigu kas bando laužtis?

- Tada tai kaip duoda - priešais duris šimto metrų spinduliu viską nušluoja nuo žemės paviršiaus.

Praeina kelios dienos. Vėl susitinka tie patys naujieji rusai. Tas, kuris apie spyną pasakojo, labai liūdnas. Kitas klausia:

- Ei, kas atsitiko?

- Pameni apie Vanią pasakojau... Tai va... Žuvo...

- Kas? Už ką?

- Pameni - apie jo spyną pasakojau? Tai va, tas idiotas dantis išsivalė!

oras

MOZAIKA

Ukraina: „Eurovizijos“ dainų konkurso nugalėtoja Džamala pranešė apie savo nėštumą

Praėjusių metų „Eurovizijos“ dainų konkurso nugalėtoja, Ukrainos dainininkė Džamala laukiasi. Tai pranešė portalas „Hello!“, remdamasis atlikėjos žinute socialiniame tinkle „Instagram“.

„Žinoma, norėčiau laikyti tai paslapyje ir pasidalyti naujiena tik su artimiausiais žmonėmis, bet daugelis jau ir taip suprato. Tai didžiausias pasaulyje stebuklas“, - rašo dainininkė.

Iš Krymo totorių kilusios atlikėjos vyras - ekonomistas ir visuomenės veikėjas Bekiras Suleimanovas. Pora susituokė šių metų balandžio 26 d. Islamo kultūros centre Kijeve.

Euro zonoje gryniesi pinigai išlieka dažniausia mokėjimo forma

Euro zonoje gryniesi pinigai išlieka dažniausia mokėjimo forma,

remiantis Europos centrinio banko (ECB) tyrimu, informuoja „EUobserver“.

Remiantis tyrimo duomenimis, 2016 metais net 79 proc. visų mokėjimų buvo atlikti grynaisiais pinigais, 19 proc. - kortelėmis ir 2 proc. - kitomis mokėjimo priemonėmis.

Grynaisiais dažniausiai mokama pietinėse euro zonos šalyse, taip pat Vokietijoje, Austrijoje ir Slovėnijoje. Rečiausiai grynaisiais atsiskaitoma Nyderlanduose, Estijoje ir Suomijoje.

Niujorke panaikintas nuo prohibicijos laikų galiojęs draudimas šokti

Niujorko meras pirmadienį oficialiai panaikino 91 metų senumo įstatymą, kuriuo tūkstančiuose miesto barų, klubų ir restoranų formaliai buvo draudžiama šokti.

Siūlymui panaikinti dar 1926 metais - prohibicijos laikais - priimtą įstatymą Niujorko miesto taryba pritarė spalio 31 dieną. Aktyvistai

redaktorei nežinant

Svajonės ir liko svajonėmis

horoskopas

AVINAS. Mintys daugiausiai sukysis apie mažytį asmeninį pasaulėlį: šeimą, namus, pinigus. Galite išleisti pinigų, kad įtiktumėte mylimam žmogui, patenkintumėte artimųjų poreikius, pagerintumėte savo gyvenamąjį ar darbo aplinką.

JAUTIS. Neblogai spręsis reikalai, susiję su korespondencija, reklama, žiniasklaida. Padaugės draugiškų kontaktų, sutarimo su aplinkiniais, išgirsite naujienų, apsispręsite dėl kelionės, santykių, transporto, ryšių reikalų.

DVYNIAI. Nepraleiskite progos užsidirbti pinigų, net jei tai tebtų trumpalaikė galimybė. Jei rimtai pasistengsite, šiandien jums turėtų pavykti atgauti skolą, išsireikalausiti uždirbtus, pažadėtus pinigus ar sudaryti planuotą dalykinę sutartį.

VĖZYS. Metas palankus dalykiniams kontaktams. Gali pavykti gana konkrečiai susitarti dėl bendradarbiavimo, numatytų darbų eigos. Be to, įmanomi kūrybiniai ar kitokie laimėjimai.

LIŪTAS. Jeigu turėsite galimybių daugiau ilsėtis, geriau subrandinsite jėgų ir minčių potencialą. Verta pasikliauti įžvalga. Turėtų sektis meninė kūryba, medicininis ir detektyvinis darbas.

MERGELE. Šis metas turėtų būti nebloga, ypač jei gerai sutariate su aplinkiniais, gebate dirbti komandoje, telkti bendraminčius. Galbūt kiek

trikdys nelengvi šeimyniniai rūpesčiai.

SVARSTYKLĖS. Laikas bus aktyvus, darbingas, tad galima daug nuveikti. Galbūt jums pavyks kažkiek padidinti savo įtaką. Bet kuriuo atveju, tai, ko šiandien rimtai imsitės, turėtų atnešti naudos.

SKORPIONAS. Reikalai turėtų klostytis beveik taip, kaip pageidaujate. Galbūt gausite svarbią žinią iš užsienio ar valstybinės įstaigos. Gerai seksis mokslas, publikavimo reikalai. Galimas pasiūlymas, susijęs su kelione.

ŠAULYS. Turėtų išsisklaidyti neaiškumų rūkas ir sustiprėti pasitikėjimas, jei iki šiol skendote abejonėse. Gali išsispręsti skolų, kreditavimo klausimas arba sutrumpėti kelias iki sprendimo.

OŽIARAGIS. Regis, stengsitės gerai sutarti su dalykiniais ir gyvenimo partneriais. Jeigu su kažkuo konkuruojate, turbūt turėsite slapta „kozirį“ toje kovoje. Galite rasti sąjungininką, kuris prisidės prie jūsų sumanymo.

VANDENIS. Nebloga laikas darbo interviu, dalykinės dokumentacijos tvarkymui ar peržiūrėjimui ir t.t. Regis, turėsite reikalų su atsakingais, reikliais žmonėmis. Jeigu nekaip jaučiatės, pasirūpinkite sveikata.

ŽUVYS. Atrodo, jus kažko išmokys vaikai, gerbėjai. Galite galvoti apie kelionę, naujas karjeros galimybes. Su pramogų verslu, kūryba, švietimu susijusi veikla turbūt seksis geriausiai.

ši teisės aktą vadino rasistiniu, nes iš pradžių juo buvo siekiama susidoroti su Harlemo rajono džiaz klubais, kuriuose kartu laiką leidavo juodaodžiai ir baltodžiai.

Pasak aktyvistų, jis taip pat buvo nukreiptas prieš ispanakalbius ir LGBT bendruomenę. Tuo tarpu praėjusio amžiaus devintajame dešimtmetyje tuometis miesto meras Rudis Džiulijanis (Rudy Giuliani) jį pasitelkė kovodamas su nusiikalstamumu, su kuriuo esą buvo susiję ir naktiniai klubai.

„Dabar 2017-ieji ir šis įstatymas tiesiog nelogiškas. Naktinis gyvenimas - Niujorko dalis, suvedanti žmones draugėn“, - sakė Niujorko meras Bilas de Blazijus (Bill de Blasio).

Nors pastaraisiais metais įstatymas buvo taikomas retai, maistu ir gėrimais prekiaujančios įstaigos, norėdamos, kad jose būtų galima šokti, vis vien privalejo gauti specialius leidimus - kuriuos gauti būdavo itin sunku. O jų neturint, grėsdavo baudos.

Tačiau tokį leidimą turėjo vos 100 iš daugiau kaip 22 tūkst. Niujorko veikiančių barų, restoranų ir klubų.

Nors nuo šiol pasilinksminimo vietoms specialių leidimų neberei-

kės, daugumoje jų privalės dirbti apsaugininkai ir turės būti įrengtos vaizdo stebėjimo kameros.

Aukcione parduodamas dienoraštis apie karalienę Viktoriją

Trečiadienį Berlyno aukcione bus parduodamas Didžiosios Britanijos karalienės Viktorijos (Victoria) guvernantės vokitės dienoraštis. Tikimasi, kad jis bus nupirktas už 30-40 tūkst. eurų.

Vokietijos aukciono namai „Griesebach“ naujienų agentūrai dpa sakė, kad dienoraštis yra baronienės Luizos Lecen (Louise Lehzen) atsiminimų knyga apie jauną karalienę Viktoriją. Iš pradžių baronienė buvo Viktorijos guvernantė, o paskui tapo karalienės patarėja ir drauge. Guvernantė pradėjo mokyti Viktoriją, kai šiai tebuvo penkeri.

„Tai unikalus ir jaudinantis dokumentas iš karalienės Viktorijos vaikystės“, - teigė aukciono namai.

Dienoraštyje netgi yra jaunos Viktorijos plaukų sruoga, fotografijos, piešiniai, laiškai ir medžiagos, kuri buvo naudojama Viktorijos vestuvių suknelei, skiautelės.

25 LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO KONSULTAVIMO TARNYBA

Planuodami savo verslo sėkmę, pasirinkite tinkamus partnerius!

Susitikime artimiausiame LŽŪKT rajono biure, kartu aptarkime buhalterinės apskaitos paslaugų teikimo sąlygas ir Jūsų verslo plėtros galimybes.

Kiekviena detalė svarbi!

Dėl detalesnės informacijos kreipkitės į LŽŪKT Anykščių r. biurą – Dariaus ir Girėno g. 8, Anykščiai arba tel.: **(8 381) 58 914, 51 756.**

Anykščių urėdijos miškininkai kviečia

PARSINEŠTI KALĖDAS Į SAVO NAMUS

2017 m. gruodžio 20 d. nuo 13 val. šakų dalinimo akcija vyks:

Anykščiuose -
aikštelėje prie Laisvės paminklo
Kavarske -
Respublikos aikštėje 8 prie seniūnijos
Svėdasuose -
Juozo Tumo-Vaižganto g. 55 prie seniūnijos
Troškūnuose -
Nepriklausomybės aikštėje prie Švč. Trejybės bažnyčios

Linkime jaukių švenčių!